

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (čtvrtého senátu)

19. listopadu 2020 *

„Řízení o předběžné otázce – Volný pohyb zboží – Společná organizace trhů v odvětví lnu a konopí – Výjimky – Ochrana veřejného zdraví – Vnitrostátní právní úprava, která omezuje produkci konopí a jeho uvádění na trh pouze na vlákna a semena – Kanabidiol (CBD)“

Ve věci C-663/18,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím cour d'appel d'Aix-en-Provence (odvolací soud v Aix-en-Provence, Francie) ze dne 23. října 2018, došlým Soudnímu dvoru dne 23. října 2018, v trestním řízení proti

B. S.,

C. A.

za přítomnosti:

Ministère public,

Conseil national de l'ordre des pharmaciens,

SOUDNÍ DVŮR (čtvrtý senát),

ve složení M. Vilaras, předseda senátu, N. Piçarra, D. Šváby, S. Rodin (zpravodaj), a K. Jürimäe, soudci,
generální advokát: E. Tančev,

vedoucí soudní kanceláře: V. Giacobbo, radová,

s přihlédnutím k písemné části řízení a po jednání konaném dne 23. října 2019,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za B. S. X. Pizarrem a I. Metton, avocats,
- za C. A. E. van Keymeulen, M. De Valloisem, A. Veyem a L.-M. De Rouxem, avocats,
- za francouzskou vládu A.-L. Desjonquères a C. Mosser, jakož i R. Coesmem, jako zmocněnci,
- za řeckou vládu G. Kanellopoulosem, jakož i A. Vasilopoulou, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi A. Lewisem, M. Huttunenem a M. Kaduczakem, jako zmocněnci,

* Jednací jazyk: francouzština.

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 14. května 2020,
vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu článků 34 a 36 SFEU, nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 608), a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst. 2013, L 347, s. 671).
- 2 Tato žádost byla předložena v rámci trestního řízení zahájeného ve Francii proti B. S. a C. A., jehož předmětem je uvádění na trh a distribuce elektronické cigarety s konopným olejem.

Právní rámec

Mezinárodní právo

HS a vysvětlivky k HS

– HS

- 3 Rada pro celní spolupráci, nyní Světová celní organizace (WCO), byla založena Úmluvou o zřízení Rady pro celní spolupráci, jež byla uzavřena v Bruselu dne 15. prosince 1950. Harmonizovaný systém popisu a číselného označování zboží (dále jen „HS“) byl vypracován WCO a zaveden mezinárodní úmluvou o harmonizovaném systému popisu a číselného označování zboží, uzavřenou v Bruselu dne 14. června 1983, která byla společně s protokolem o její změně ze dne 24. června 1986 schválena jménem Evropského hospodářského společenství rozhodnutím Rady 87/369/EHS ze dne 7. dubna 1987 (Úř. věst. 1987, L 198, s. 1; Zvl. vyd. 02/02, s. 288) (dále jen „úmluva o HS“).
- 4 Číslo 2932 nomenklatury HS, které je uvedeno v kapitole 29 této nomenklatury, nadepsané „Organické chemikálie“, má následující podobu:

Číslo	Kód HS	Popis zboží
[...]		[...]
2932		Heterocyklické sloučeniny pouze s kyslíkatým(i) heteroatomem (heteroatomy):
[...]		[...]
		— Ostatní
	2932 95	Tetrahydrokannabinoly (všechny izomery)
		— Ostatní

- 5 „Pravé konopí (*Cannabis sativa* L.), surové nebo zpracované, avšak nespředené; koudel a odpad z pravého konopí (včetně niťového odpadu a rozvlákněného materiálu)“ (*neoficiální překlad*), spadalo do čísla 5701 nomenklatury HS, které je nyní číslem 5302 této nomenklatury.

– Vysvětlivky k HS

- 6 Vysvětlivky k HS byly vypracovány WCO v souladu s ustanoveními úmluvy o HS.

- 7 Poznámka ke kapitole 29 nomenklatury HS uvádí:

„Kapitola 29 obsahuje v zásadě pouze samostatné chemicky definované sloučeniny [...]. Samostatná chemicky definovaná sloučenina je látka tvořená molekulárním druhem (zejména kovalentním nebo iontovým), jejíž složení je definováno stálým vztahem mezi jejími prvky a která může být znázorněna jediným strukturálním diagramem. [...] Tyto sloučeniny mohou obsahovat nečistoty.“ (*neoficiální překlad*)

- 8 Podle poznámky k číslu 5302 nomenklatury HS toto číslo zahrnuje:

- „1) Surové konopí v podobě, jak bylo sklizeno, vyzrnlé nebo nevyzrnlé.
- 2) Máčené konopí, jehož vlákna, zčásti již oddělená od dřevnaté části lodyhy, jsou s ní stále ještě spojena.
- 3) Třené konopí, tj. pouze koudel tvořená svazky vláken (textilní vlákna), které někdy přesahují délku 2 m.
- 4) Koudel z vochlovaného nebo jinak zpracovaného konopí určeného k předení (ale nespředené), obvykle v podobě pásků nebo pramenů.
- 5) Koudel a vláknitý odpad z konopí, který obvykle pochází ze tření a zejména z vochlování, jakož i niťový odpad z konopí, získaný zejména při předení nebo tkaní, a konopný rozvlákněný materiál získaný rozvlákněním starých lan, hadrů atd. Tyto odpady jsou zde zahrnuty, ať již se používají při sprádání (mohou být poté prezentovány ve formě pásků nebo pramenů), či nikoli; přičemž v tomto druhém případě se používají například jako výplňové nebo těsnicí materiály nebo pro výrobu papíru.“ (*neoficiální překlad*)

Jednotná úmluva

- 9 Jednotná úmluva o omamných látkách, která byla uzavřena v New Yorku dne 30. března 1961, ve znění protokolu z roku 1972, kterým se mění jednotná úmluva z roku 1961 (*Sbírka smluv Organizace spojených národů*, sv. 520, č. 7515, dále jen „jednotná úmluva“), v článku 1 stanoví:

„1. Pokud není výslovně stanoveno jinak nebo pokud okolnost nevyžaduje něco jiného, na všechna ustanovení této Úmluvy se aplikují tyto definice:

[...]

- b) Výraz ‚konopí‘ označuje kvetoucí nebo plodonosný vrcholík rostliny konopí (s výjimkou zrn a listů, které nemají vrcholíky), z něhož pryskyřice nebyla vyloučena, bez ohledu na jeho použití.

- c) Výraz ‚rostlina konopí‘ označuje každou rostlinu z čeledi *Cannabis*.

[...]

j) Výraz ‚omamná látka‘ označuje každou látku seznamu I a II, bez ohledu na to je-li přírodní nebo syntetická.

[...]“

- 10 Seznam omamných látek zařazený do seznamu I této úmluvy zahrnuje konopí, konopnou pryskyřici, výtažky a tinktury z konopí.

Úmluva o psychotropních látkách

- 11 Úmluva o psychotropních látkách, která byla uzavřena ve Vídni dne 21. února 1971 (*Sbírka smluv Organizace spojených národů*, sv. 1019, č. 14956, dále jen „úmluva o psychotropních látkách“), v čl. 1 písm. e) stanoví:

„Pokud není výslovně stanoveno jinak nebo pokud ze souvislostí nevyplývá něco jiného, mají následující výrazy v této Úmluvě tento význam:

[...]

- e) výraz ‚psychotropní látka‘ označuje každou látku, ať přírodní nebo syntetickou, nebo každý přírodní materiál, uvedené v Seznamu I, II, III nebo IV [této úmluvy].“

Unijní právo

Rámcové rozhodnutí 2004/757/SVV

- 12 Rámcovém rozhodnutí Rady 2004/757/SVV ze dne 25. října 2004, kterým se stanoví minimální ustanovení týkající se znaků skutkových podstat trestných činů a sankcí v oblasti nedovoleného obchodu s drogami (Úř. věst. 2004, L 335, s. 8), v článku 1 stanoví:

„Pro účely tohoto rámcového rozhodnutí se rozumí:

1. ‚drogami‘: látky uvedené v těchto úmluvách OSN:

a) jednotná úmluva;

b) [úmluva o psychotropních látkách]. Jsou zde rovněž zahrnuty látky podléhající kontrole na základě společné akce č. 97/396/SVV z 16. června 1997 [přijaté na základě článku K.3 Smlouvy o Evropské unii] o výměně informací, hodnocení rizika a kontrole nových syntetických drog (Úř. věst. 1997, L 167, s. 1; Zvl. vyd. 19/01, s. 70) (dále jen ‚společná akce‘).“

- 13 Podle článku 2 odst. 1 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 členské státy přijmou nezbytná opatření, aby dále uvedené úmyslné jednání, je-li protiprávní, bylo trestné: výroba, zhotovování, extrahování, příprava, nabízení, nabízení za účelem prodeje, šíření, prodej, dodávání za jakýchkoliv podmínek, překupnictví, zasílání, tranzitní přeprava, převážení, dovoz nebo vývoz drog. Článek 2 odst. 2 tohoto rámcového rozhodnutí upřesňuje, že jednání uvedená v odstavci 1 tohoto článku nespádají do oblasti působnosti tohoto rámcového rozhodnutí, pokud se jich pachatelé dopustí výhradně pro svou vlastní spotřebu, jak je vymezena vnitrostátními právními předpisy.

Úmluva k provedení Schengenské dohody

- 14 Úmluva k provedení Schengenské dohody ze dne 14. června 1985 mezi vládami států Hospodářské unie Beneluxu, Spolkové republiky Německo a Francouzské republiky o postupném odstraňování kontrol na společných hranicích (Úř. věst. 2000, L 239, s. 19; Zvl. vyd. 19/02, s. 9), podepsaná v Schengenu dne 19. června 1990, která vstoupila v platnost dne 26. března 1995, dále jen „úmluva k provedení Schengenské dohody“, je součástí schengenského *acquis* ve smyslu čl. 1 odst. 2 rozhodnutí Rady 1999/435/ES ze dne 20. května 1999 o definici schengenského *acquis* za účelem určení právního základu všech ustanovení nebo rozhodnutí, jež tvoří *acquis*, v souladu s příslušnými ustanoveními Smlouvy o založení Evropského společenství a Smlouvy o Evropské unii (Úř. věst. 1999, L 176, s. 1; Zvl. vyd. 19/02, s. 9).
- 15 Článek 71 odst. 1 této prováděcí úmluvy stanoví, že smluvní strany se zavazují, že v oblasti přímého i nepřímého prodeje omamných a psychotropních látek jakéhokoli druhu, včetně konopí, jakož i v oblasti držení těchto látek za účelem jejich prodeje nebo vývozu, přijmou v souladu se stávajícími úmluvami OSN veškerá opatření nezbytná pro předcházení nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami a jeho potlačování.

Narizení č. 1307/2013

- 16 Článek 1 odst. 1 písm. a) narizení č. 1307/2013 stanoví:
- „Toto narizení stanoví:
- a) společná pravidla pro platby poskytované zemědělcům přímo v rámci režimů podpory uvedených v příloze I (dále jen ‚přímé platby‘)“.
- 17 Článek 4 odst. 1 písm. d) tohoto narizení stanoví:
- „Pro účely tohoto narizení se rozumí:
- [...]
- d) ‚zemědělskými produkty‘ produkty, s výjimkou produktů rybolovu, uvedené v příloze I Smluv a rovněž bavlna“.
- 18 Článek 32 odst. 6 uvedeného narizení stanoví:
- „Plochy využívané k produkci konopí je možné považovat za způsobilé hektary pouze tehdy, pokud obsah tetrahydrokanabinolu v použitých odrůdách nepřesahuje 0,2 %.“
- 19 Článek 35 odst. 3 téhož narizení stanoví:
- „V zájmu ochrany veřejného zdraví by měla být [Evropské] komisi svěřena pravomoc přijímat akty v přenesené pravomoci v souladu s článkem 70, který stanoví pravidla podmiňující poskytnutí plateb používáním certifikovaných osiv některých odrůd konopí a postup pro určování odrůd konopí a ověřování obsahu tetrahydrokanabinolu v těchto odrůdách podle čl. 32 odst. 3.“

Nařízení č. 1308/2013

20 Článek 1 odst. 1 a 2 nařízení č. 1308/2013 stanoví:

„1. Tímto nařízením se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, kterými se rozumí všechny produkty uvedené v příloze I Smluv s výjimkou produktů rybolovu a akvakultury, jak jsou vymezeny v právních aktech Unie o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury.

2. Zemědělské produkty vymezené v odstavci 1 jsou rozděleny do těchto odvětví podle příslušných částí přílohy I:

[...]

h) len a konopí, část VIII

[...]“

21 V příloze I části VIII uvedeného nařízení je v seznamu produktů uvedených v jeho čl. 1 odst. 2 uvedeno mimo jiné „Pravé konopí (*Cannabis sativa* L.), surové nebo zpracované, avšak nespředené; koudel a odpad z pravého konopí (včetně niťového odpadu a rozvlákněného materiálu)“.

22 Článek 189 uvedeného nařízení, který obsahuje zvláštní ustanovení pro dovoz konopí, stanoví:

„1. Do [Evropské] [u]nie se mohou dovážet níže uvedené produkty pouze za předpokladu, že jsou splněny tyto podmínky:

- a) surové pravé konopí kódu KN 5302 10 00 splňující podmínky stanovené v čl. 32 odst. 6 a čl. 35 odst. 3 nařízení [č. 1307/2013];
- b) semena odrůd konopí kódu KN ex 1207 99 20 určená k výsevu, u kterých je prokázáno, že obsah tetrahydrokanabinolu v dané odrůdě nepřesahuje hodnotu stanovenou podle čl. 32 odst. 6 a čl. 35 odst. 3 nařízení [č. 1307/2013];
- c) semena konopí kódu KN 1207 99 91, která nejsou určena k výsevu a jsou dovážena výhradně dovozci schválenými členským státem, aby se zajistilo, že tato semena nebudou určena k výsevu.

2. Tento článek se použije, aniž jsou dotčena přísnější pravidla přijatá členskými státy v souladu se Smlouvou [o FEU] a v souladu se závazky vyplývajícími z [dohody o zemědělství (Úř. věst. 1994, L 336, s. 22), obsažené v příloze 1A Dohody o zřízení Světové obchodní organizace (Úř. věst. 1994, L 336, s. 3), která byla schválena jménem Evropského společenství čl. 1 odst. 1 první odrážkou rozhodnutí Rady 94/800/ES ze dne 22. prosince 1994 o uzavření dohod jménem Evropského společenství s ohledem na oblasti, které jsou v jeho pravomoci, v rámci Uruguayského kola mnohostranných jednání (1986–1994) (Úř. věst. 1994, L 336, s. 1; Zvl. vyd. 11/21, s. 80)].“

Francouzské právo

Code de la santé publique (zákoník o veřejném zdraví)

- 23 Článek L. 5132-1 zákoníku o veřejném zdraví, ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „zákoník o veřejném zdraví“), stanoví:

„Za jedovaté látky se považují:

[...]

2° Omamné látky;

3° Psychotropní látky;

[...]

„Látkami“ se rozumějí chemické prvky a jejich sloučeniny, které se vyskytují v přirozeném stavu nebo jsou průmyslově vyráběny a případně obsahují jakékoli přísady nezbytné pro jejich uvedení na trh.

[...]“

- 24 Článek L. 5132-8 první pododstavec zákoníku o veřejném zdraví stanoví:

„Produkce, výroba, přeprava, dovoz, vývoz, držení, nabízení, převod, nabývání nebo používání rostlin, látek nebo přípravků klasifikovaných jako jedovaté podléhají podmínkám stanoveným nařízeními Conseil d'État [(Státní rada, Francie)].“

- 25 Článek R. 5132-86 odst. 1 a 2 zákoníku o veřejném zdraví zní takto:

„I. – Zakazuje se produkce, výroba, přeprava, dovoz, vývoz, držení, nabízení, převod, nabývání nebo používání:

1° konopí, jeho rostliny a konopné pryskyřice, výrobků, které je obsahují nebo výrobků, které se získávají z konopí, jeho rostliny nebo konopné pryskyřice;

2° tetrahydrokanabinolů, s výjimkou delta-9-tetrahydrokanabinolu, jejich esterů, etherů, solí, jakož i solí uvedených derivátů a výrobků, které je obsahují.

II. – Výjimky z výše uvedených ustanovení mohou být uděleny pro účely výzkumu a kontroly, jakož i výroby derivátů povolených generálním ředitelem Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé (Národní agentura pro bezpečnost léčivých přípravků a zdravotnických výrobků).

Pěstování, dovoz, vývoz a průmyslové a obchodní využití odrůd konopí postrádajících omamné vlastnosti nebo výrobků obsahujících takové odrůdy mohou být povoleny na návrh generálního ředitele agentury vyhláškou ministrů odpovědných za zemědělství, cla, průmysl a zdravotnictví.“

Vyhláška ze dne 22. srpna 1990

- 26 Článek 1 vyhlášky ze dne 22. srpna 1990, kterou se provádí článek R. 5132–86 zákoníku o veřejném zdraví, pokud jde o konopí (JORF ze dne 4. října 1990, s. 12041), ve znění použitelném na spor v původním řízení (dále jen „vyhláška ze dne 22. srpna 1990“), stanoví:

„Ve smyslu článku R. 5181 výše uvedeného zákoníku je povoleno pěstování, dovoz, vývoz a průmyslové a obchodní využívání (vláken a semen) odrůd *Cannabis sativa* L., které splňují následující kritéria:

- obsah delta-9-tetrahydrokanabinolu těchto odrůd nepřesahuje 0,2 %;
- stanovení obsahu delta-9-tetrahydrokanabinolu a odběr vzorků pro účely tohoto určení se provádějí v souladu s metodou [Unie] stanovenou v příloze.

[...]“

Oběžník ze dne 23. července 2018

- 27 V oběžníku ministerstva spravedlnosti ze dne 23. července 2018, jehož předmětem je právní režim použitelný na zařízení nabízející k prodeji veřejnosti výrobky z konopí (coffee shops) (2018/F/0069/FD2) (dále jen „oběžník ze dne 23. července 2018“), je vyhláška ze dne 22. srpna 1990 vykládána takto:

„Pěstování konopí, jeho dovoz, vývoz a použití jsou povoleny pouze tehdy, pokud:

- rostlina pochází z některé z odrůd *Cannabis sativa* L. stanovených vyhláškou [ze dne 22. srpna 1990],
- jsou použity pouze vlákna a semena rostliny,
- samotná rostlina obsahuje méně než 0,2 % delta9-tetrahydrokanabinolu.

Na rozdíl od argumentu, který někdy používají zařízení nabízející k prodeji výrobky na bázi kanabidiolu, se povolený obsah delta9-tetrahydrokanabinolu ve výši 0,2 % vztahuje na rostlinu konopí, a nikoli na konečný výrobek, který z ní pochází.

[...]

Je třeba upřesnit, že kanabidiol se nachází hlavně v listech a květech rostliny, a nikoli ve vláknech a semenech. V důsledku toho se za současného stavu použitelných právních předpisů nejví extrakce kanabidiolu za podmínek, které jsou v souladu se zákoníkem o veřejném zdraví, jako možná.

[...]“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 28 B. S. a C. A. jsou bývalí vedoucí pracovníci společnosti Catlab SAS, jež byla založena v roce 2014 za účelem uvádění na trh výrobku Kanavape, sady alpha-cat pro analýzu kvality kanabidiolu (CBD) a konopného oleje. Kanavape je elektronická cigareta, jejíž kapalná náplň obsahuje CBD a jejíž distribuce měla probíhat prostřednictvím internetu a sítě prodejců elektronických cigaret. CBD je zpravidla extrahován z *cannabis sativa* neboli „konopí“, jelikož tato odrůda tuto látku ve vysoké míře přirozeně obsahuje a v nízké míře obsahuje tetrahydrokanabinol (dále jen „THC“).

- 29 CBD používaná v Kanavape byla vyprodukována v České republice za použití celé rostliny *cannabis sativa*, která tam byla rovněž vypěstována. Společností Catlab tuto látku dovážela do Francie a dávala ji do náplní elektronických cigaret.
- 30 V návaznosti na reklamní kampaň vedenou společností Catlab v roce 2014 za účelem uvedení Kanavape na trh bylo zahájeno vyšetřování a podán podnět k Agence nationale de sécurité du médicament et des produits de santé (Národní agentura pro bezpečnost léčivých přípravků a zdravotnických výrobků, ANSM).
- 31 Laboratoř ANSM analyzovala náplně výrobku Kanavape přítomné na trhu, a i když bylo možné konstatovat značné rozdíly, pokud jde o obsah CBD v těchto náplních, byla míra THC ve zkoumaných výrobcích vždy nižší než zákonem povolená prahová hodnota. V červenci 2016 poté, co se konala schůze komise ANSM pro omamné a psychotropní látky, tato agentura oznámila, že výrobek Kanavape nepovažuje za „léčivý přípravek“.
- 32 Tribunal correctionnel de Marseille (trestní soud v Marseille, Francie) rozsudkem ze dne 8. ledna 2018 mimo jiné shledal B. S. a C. A. vinnými z několika trestných činů, včetně porušení právních předpisů týkajících se jedovatých látek. Žalobcům v původním řízení byl uložen podmíněný trest odnětí svobody v délce trvání 18 měsíců (B. S.) a 15 měsíců (C. A.), jakož i pokuta ve výši 10 000 eur. V občanskoprávní rovině jim bylo uloženo, aby společně a nerozdílně zaplatili 5 000 eur jako náhradu újmy vzniklé Conseil national de l'ordre des pharmaciens (CNOP) (Národní rada lékárnické komory) a 600 eur na základě trestního řádu.
- 33 Žalobci v původním řízení podali proti tomuto rozsudku odvolání ke cour d'appel d'Aix-en-Provence (odvolací soud v Aix-en-Provence, Francie) dne 11. a 12. ledna 2018. Před předkládajícím soudem zejména tvrdí, že zákaz uvádění CBD na trh pocházející z celé rostliny *cannabis sativa* je v rozporu s unijním právem.
- 34 Předkládající soud vysvětluje, že CBD patrně nemá „prokázané psychoaktivní účinky“. Uvádí totiž, že Světová zdravotnická organizace (WHO) ve zprávě z roku 2017 doporučila tuto látku vyškrtnout ze seznamu povzbuzujících výrobků, že CBD není jako takový uveden v jednotné úmluvě, že ANSM dne 25. června 2015 dospěla k závěru, že neexistují dostatečné údaje k tomu, aby byl kvalifikován jako „škodlivý“, a konečně že znalec jmenovaný v rámci trestního vyšetřování, které vedlo k trestnímu stíhání zahájenému proti žalobcům v původním řízení, dospěl k závěru, že tato látka má „na centrální nervový systém malý účinek nebo žádný takový účinek nemá“. Mimoto není CBD výslovně uveden ani v předpisech, které se použijí na průmyslové konopí, ani v předpisech týkajících se omamného konopí.
- 35 Avšak vzhledem k tomu, že CBD přítomný ve výrobku Kanavape pochází z celé rostliny *cannabis sativa*, musí být tento výrobek považován za výrobek pocházející z jiných částí této rostliny, než jsou semena a vlákna, jehož uvádění na trh není povoleno podle článku 1 vyhlášky ze dne 22. srpna 1990, jak je vykládána oběžníkem ze dne 23. července 2018.
- 36 V této souvislosti si předkládající soud klade otázku ohledně souladu tohoto ustanovení s unijním právem, jelikož má za to, že „pravé konopí (*cannabis sativa*), surové, máčené, třené, vochlované nebo jinak zpracované, avšak nespředené; koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)“ (*neoficiální překlad*), je obsaženo v kapitole 57 nomenklatury HS, na kterou odkazuje příloha I Smluv, a proto musí být považováno za zemědělský produkt ve smyslu článku 38 SFEU, kterým se zavádí vnitřní trh založený na volném pohybu zboží.
- 37 Domnívá se, že jelikož je míra THC v konopí legálně uváděném na trh v jiných členských státech nižší než 0,2 %, stejně jako je tomu ve věci v původním řízení, nemůže být CBD kvalifikován jako „omamná látka“. Podle rozsudků ze dne 26. října 1982, Wolf (221/81, EU:C:1982:363), a ze dne 28. března 1995,

Evans Medical a Macfarlan Smith (C-324/93, EU:C:1995:84), totiž může být takto kvalifikován pouze výrobek, jehož škodlivost je prokázána nebo obecně uznávána a jehož dovoz a uvádění na trh je ve všech členských státech zakázáno.

- 38 Předkládající soud má dále za to, že se na konopí vztahuje nařízení č. 1307/2013 i nařízení č. 1308/2013.
- 39 Kromě toho, i když článek 189 nařízení č. 1308/2013 povoluje dovoz surového konopí za určitých podmínek a stanoví omezení týkající se některých semen, tento článek 189 „se použije, aniž jsou dotčena přísnější pravidla přijatá členskými státy v souladu se Smlouvou o [FEU] a v souladu se závazky vyplývajícími z [dohody o zemědělství, obsažené v příloze 1A Dohody o zřízení Světové obchodní organizace]“.
- 40 V tomto ohledu má předkládající soud za to, že nejsou splněny kumulativní podmínky stanovené Soudním dvorem k tomu, aby „přísnější“ vnitrostátní opatření ve smyslu uvedeného článku 189 mohlo být považováno za opatření, jež je v souladu se Smlouvou o FEU.
- 41 Podle jeho názoru byl totiž cíl veřejného zdraví již zohledněn v nařízení č. 1308/2013, jelikož toto nařízení omezuje svou působnost pouze na odrůdy poskytující záruky, pokud jde o obsah intoxikačních látek, a stanoví jednak omezení týkající se semen a jednak míru 0,2 % pro obsah THC v konopí.
- 42 Mimoto má předkládající soud za to, že se nelze dovolávat zásady proporcionality, jelikož se Francouzská republika v oběžníku ze dne 23. července 2018 za účelem odůvodnění zákazu CBD přírodního původu dovolává zákazu, který se podle tohoto soudu nemůže vztahovat na uvádění na trh syntetického CBD s totožnými vlastnostmi a účinky.
- 43 Za těchto okolností se cour d'appel d'Aix-en-Provence (odvolací soud v Aix-en-Provence) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:
- „Musí být nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013, jakož i zásada volného pohybu zboží, vykládány tak, že odchýlná ustanovení zavedená vyhláškou ze dne 22. srpna 1990 tím, že se pěstování konopí, jeho průmyslové zpracování a jeho uvádění na trh omezují pouze na vlákna a semena, stanoví omezení, které není v souladu s [unijním] právem?“

K předběžné otázce

- 44 I když předkládající soud ve znění své otázky uvádí omezení „pěstování konopí, jeho průmyslového zpracování a jeho uvádění na trh pouze na vlákna a semena“, z jeho vysvětlení vyplývá, že pro věc v původním řízení je otázka relevantní pouze v rozsahu, v němž se týká vnitrostátní právní úpravy, která zakazuje uvádění CBD na trh v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, v souladu s unijním právem.
- 45 Je tedy třeba mít za to, že podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda musí být nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013, jakož i články 34 a 36 SFEU vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě v rozsahu, v němž zakazuje uvádění CBD na trh v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen.

K výkladu nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013

- 46 Oblast působnosti nařízení č. 1308/2013 je definována v jeho čl. 1 odst. 1 tak, že se tímto nařízením stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty, kterými se rozumí všechny produkty uvedené v příloze I Smluv s výjimkou produktů rybolovu a akvakultury, jak jsou vymezeny v právních aktech Unie o společné organizaci trhů s produkty rybolovu a akvakultury.
- 47 Když ustanovení nařízení č. 1307/2013 hovoří o zemědělských produktech, vztahují se podle čl. 4 odst. 1 písm. d) tohoto nařízení na produkty, s výjimkou produktů rybolovu, uvedené v příloze I Smluv a rovněž na bavlnu.
- 48 V této souvislosti je třeba uvést, že příloha I Smluv, na kterou tato ustanovení odkazují, obsahuje mimo jiné odkaz na číslo 5701 nomenklatury HS, které je nyní číslem 5302 této nomenklatury. Do tohoto čísla patří „prave konopí (*cannabis sativa*), surové, máčené, třené, vchlované nebo jinak zpracované, avšak nespředené; koudel a odpad (včetně rozvlákněného materiálu)“ (*neoficiální překlad*).
- 49 Podle vysvětlivek k HS, které významným způsobem přispívají k výkladu dosahu jednotlivých sazebníkových položek, avšak nemají závaznou právní sílu (rozsudek ze dne 13. září 2018, *Vision Research Europe*, C-372/17, EU:C:2018:708, bod 23), číslo 5302 zahrnuje „surové konopí v podobě, jak bylo sklizeno, vyzrnlé nebo nevyzrnlé“, „máčené konopí, jehož vlákna, zčásti již oddělená od dřevnaté části lodyhy, jsou s ní stále ještě spojena“, „třené konopí, tj. pouze koudel tvořenou svazky vláken (textilní vlákna), které někdy přesahují délku 2 m“, „koudel z vchlovaného nebo jinak zpracovaného konopí určeného k předení (ale nespředené), obvykle v podobě pásků nebo pramenů“ a „koudel a vláknitý odpad z konopí“. (*neoficiální překlad*)
- 50 C. A. tvrdil, aniž mu ostatní zúčastnění v řízení před Soudním dvorem odporovali, že CBD dotčený ve věci v původním řízení byl extrahován z celé rostliny *cannabis sativa* procesem extrakce oxidem uhličitým (CO₂).
- 51 Tento produkt tak nepředstavuje, jak uvedl generální advokát v bodě 35 svého stanoviska, ani surové konopí, neboť není v podobě, v jaké bylo sklizeno, ani máčené nebo třené konopí, ani koudel, jelikož proces extrakce neznamená oddělení vláken od zbytku rostliny.
- 52 Na rozdíl od toho, co tvrdí žalobci v původním řízení, je tedy třeba mít za to, že CBD extrahovaný z celé rostliny *cannabis sativa* nelze považovat za výrobek spadající pod číslo 5701 nomenklatury HS, nyní číslo 5302 této nomenklatury, uvedené v příloze I Smluv.
- 53 Je však třeba poznamenat, že kapitola 29 nomenklatury HS zahrnuje organické chemikálie a že číslo 2932 této nomenklatury obsahuje heterocyklické sloučeniny pouze s kyslíkatým(i) heteroatomem (heteroatomy), mezi něž patří zejména THC, což je takový kanabinoid, jako je CBD.
- 54 Podle vysvětlivek k HS do kapitoly 29 nomenklatury HS spadají samostatné chemicky definované sloučeniny, přičemž tyto sloučeniny jsou látkami tvořenými molekulárním druhem, jejich složení je definováno trvalým vztahem mezi jejich prvky, mohou být znázorněny jediným strukturálním diagramem a obsahovat nečistoty.
- 55 Vzhledem k tomu, že výrobek dotčený ve věci v původním řízení je prezentován tak, že s výjimkou nečistot neobsahuje žádnou jinou sloučeninu než CBD, spadá pod číslo 2932 nomenklatury HS.
- 56 Z výše uvedeného vyplývá, že vzhledem k tomu, že seznam zemědělských produktů uvedených v příloze I Smluv neuvádí číslo 2932 nomenklatury HS, nemůže být CBD obsažený v celé rostlině *cannabis sativa* považován za zemědělský produkt, a tudíž ho nelze považovat za produkt, na který se vztahují nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013.

- 57 Jak totiž uvedl generální advokát v bodě 36 svého stanoviska, tato nařízení se vztahují pouze na výrobky uvedené v čl. 4 odst. 1 písm. d) nařízení č. 1307/2013 a v čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1308/2013.
- 58 Za těchto podmínek je třeba dospět k závěru, že nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013 musí být vykládána v tom smyslu, že se nevztahují na CBD.

K výkladu článků 34 a 36 SFEU

- 59 Úvodem je třeba připomenout, že jelikož je škodlivost omamných látek, včetně omamných látek z konopí, jako je marihuana, obecně uznána, je jejich prodej zakázán ve všech členských státech, s výjimkou přísně kontrolovaného obchodu, kdy jsou používány pro lékařské a vědecké účely (rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Josemans, C-137/09, EU:C:2010:774, bod 36).
- 60 Tato právní situace je v souladu s jednotlivými mezinárodními instrumenty, na jejichž tvorbě členské státy spolupracovaly nebo k nimž přistoupily, jako jsou jednotná úmluva a úmluva o psychotropních látkách. Opatření zakotvená těmito úmluvami byla následně posílena a doplněna úmluvou Organizace spojených národů proti nedovolenému obchodu s omamnými a psychotropními látkami, uzavřenou ve Vídni dne 20. prosince 1988 (*Sbírka smluv Organizace spojených národů*, sv. 1582, č. 1-27627), jejímiž smluvními stranami jsou všechny členské státy a Unie. Tento právní stav je rovněž odůvodněn unijním právem, konkrétně rámcovým rozhodnutím 2004/757 a čl. 71 odst. 1 úmluvy k provedení Schengenské dohody (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Josemans, C-137/09, EU:C:2010:774, body 37 až 40).
- 61 Z toho vyplývá, že se na omamné látky, které nejsou součástí oběhu, který je pod přísným dohledem příslušných orgánů, jsou-li používány pro lékařské a vědecké účely, vzhledem k jejich povaze vztahuje zákaz dovozu a prodeje ve všech členských státech (rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Josemans, C-137/09, EU:C:2010:774, bod 41).
- 62 Vzhledem k tomu, že je začlenění omamných látek, které nejsou součástí takového oběhu, který je pod přísným dohledem, do hospodářského a obchodního oběhu Unie zakázáno, nemohou se osoby, jež uvádějí tyto výrobky na trh, dovolávat uplatnění svobod pohybu nebo zásady zákazu diskriminace, pokud jde o činnost spočívající v prodeji konopí (rozsudek ze dne 16. prosince 2010, Josemans, C-137/09, EU:C:2010:774, bod 42).
- 63 Je tedy třeba určit, zda CBD, o který se jedná ve věci v původním řízení, představuje omamnou látku ve smyslu judikatury citované v bodech 59 a 62 tohoto rozsudku.
- 64 V tomto ohledu je třeba předeslat, že se na tuto látku nevztahuje úmluva o psychotropních látkách ani společná akce 97/396, na které odkazuje čl. 1 bod 1 písm. b) rámcového rozhodnutí 2004/757.
- 65 Je tedy třeba určit, zda se na CBD, o který se jedná ve věci v původním řízení, vztahuje jednotná úmluva, na kterou odkazuje čl. 1 bod 1 písm. a) rámcového rozhodnutí 2004/757 a na kterou se rovněž vztahuje čl. 71 odst. 1 úmluvy k provedení Schengenské dohody.
- 66 Pokud jde o výklad takové mezinárodní úmluvy, jako je jednotná úmluva, je třeba připomenout, že podle ustálené judikatury musí být mezinárodní smlouva vykládána podle svého znění a ve světle svých cílů. Články 31 Vídeňské úmluvy o smluvním právu ze dne 23. května 1969 (*Sbírka úmluv Organizace spojených národů*, svazek 1155, s. 331) a Vídeňské úmluvy o smluvním právu mezi státy a mezinárodními organizacemi nebo mezi různými mezinárodními organizacemi ze dne 21. března 1986 (*Oficiální dokumenty United Nations Conference on the Law of Treaties between States and International Organizations or between International Organizations*, sv. II, s. 91), které jsou v tomto směru vyjádřením obecného mezinárodního obyčejového práva, v tomto ohledu upřesňují, že smlouva

musí být vykládána v dobré víře, v souladu s obvyklým významem, který je dáván výrazům ve smlouvě v jejich celkové souvislosti, a rovněž s přihlédnutím ke svému předmětu a účelu (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 10. ledna 2006, IATA a ELFAA, C-344/04, EU:C:2006:10, bod 40).

- 67 Z preambule jednotné úmluvy vyplývá, že smluvní strany mimo jiné prohlašují, že jsou vedeny starostí o fyzické a morální zdraví lidstva a vědomy si své povinnosti předcházet toxikomanii a bojovat proti ní.
- 68 Podle znění čl. 1 odst. 1 písm. j) jednotné úmluvy označuje výraz „omamná látka“ každou látku seznamu I a II této úmluvy bez ohledu na to, je-li přírodní nebo syntetická. V seznamu I této úmluvy jsou uvedeny zejména konopí, konopná pryskyřice, jakož i výtažky a tinktury z konopí.
- 69 Kromě toho je v čl. 1 odst. 1 písm. b) jednotné úmluvy výraz „konopí“ definován jako „kvetoucí nebo plodonosný vrcholík rostliny konopí (s výjimkou zrn a listů, které nemají vrcholíky), z něhož pryskyřice nebyla vyloučena, bez ohledu na jeho použití“ a v písm. c) výraz „rostlina konopí“ jako „každá rostlina z čeledi *Cannabis*“.
- 70 V projednávaném případě ze skutečností obsažených ve spise předloženém Soudnímu dvoru vyplývá, že CBD dotčený ve věci v původním řízení je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze ze semen a listů této rostliny s výjimkou jejích kvetoucích nebo plodonosných vrcholíků.
- 71 Za těchto podmínek by doslovný výklad ustanovení jednotné úmluvy zajisté mohl vést k závěru, že CBD tím, že je extrahován z rostliny z čeledi *Cannabis* a že se tato rostlina používá celá včetně jejích kvetoucích nebo plodonosných vrcholíků, představuje CBD výtažek z konopí ve smyslu seznamu I této úmluvy, a v důsledku toho „omamnou látku“ ve smyslu čl. 1 odst. 1 písm. j) uvedené úmluvy.
- 72 Je však třeba poznamenat, že ze skutečností obsažených ve spise, který má Soudní dvůr k dispozici a které jsou shrnuty v bodě 34 tohoto rozsudku, vyplývá, že CBD dotčený ve věci v původním řízení patrně nemá na základě dostupných vědeckých údajů psychotropní účinky ani škodlivé účinky na lidské zdraví. Ostatně podle těchto skutečností uvedených ve spise obsahuje odrůda konopí, z něhož byla tato látka extrahována a která byla legálně vypěstována v České republice, THC nepřesahující 0,2 %.
- 73 Jak přitom vyplývá z bodu 67 tohoto rozsudku, jednotná úmluva je založena zejména na cíli ochrany fyzického a morálního zdraví lidstva. Při výkladu ustanovení této úmluvy je tedy třeba zohlednit tento cíl.
- 74 Takový přístup je jediný možný tím spíše, že z komentářů k jednotné úmluvě zveřejněných Organizací Spojených národů, jež se týkají definice „konopí“ pro účely této úmluvy, vyplývá, že vzhledem k obecnému cíli a duchu této úmluvy je tato definice niterně spjata se stavem vědeckého poznání, pokud jde o škodlivost produktů pocházejících z konopí pro lidské zdraví. Pro ilustraci tak konkrétně z těchto komentářů vyplývá, že vyloučení kvetoucích nebo plodonosných vrcholíků, z nichž byla pryskyřice extrahována, z definice konopí uvedené v čl. 1 odst. 1 písm. b) téže úmluvy bylo odůvodněno okolností, že tyto vrcholíky obsahují pouze zcela zanedbatelné množství psychoaktivní látky.
- 75 S ohledem na tyto skutečnosti, které musí ověřit předkládající soud, je třeba mít za to, že vzhledem k tomu, že CBD za současného stavu vědeckých poznatků připomenutých v bodě 34 tohoto rozsudku neobsahuje psychoaktivní látku, bylo by v rozporu s cílem a obecným duchem jednotné úmluvy zahrnout tuto látku do definice omamných látek ve smyslu této úmluvy jakožto výtažek z konopí.
- 76 Z toho vyplývá, že CBD dotčený ve věci v původním řízení nepředstavuje omamnou látku ve smyslu jednotné úmluvy.
- 77 Kromě toho je třeba ještě dodat, jak rovněž uvedla Komise, že CBD dotčený ve věci v původním řízení byl v České republice legálně vyroben a uveden na trh.

- 78 Ve světle všech těchto úvah je třeba dospět k závěru, že se články 34 a 36 SFEU vztahují na CBD dotčený ve věci v původním řízení.
- 79 Je třeba připomenout, že volný pohyb zboží mezi členskými státy je základní zásadou zakotvenou Smlouvou o FEU, jež je vyjádřena v zákazu množstevních omezení dovozu mezi členskými státy, jakož i všech opatření s rovnocenným účinkem, který je stanoven v článku 34 SFEU (rozsudek ze dne 18. června 2019, Rakousko v. Německo, C-591/17, EU:C:2019:504, bod 119).
- 80 Podle ustálené judikatury se zákaz opatření s účinkem rovnocenným množstevním omezením dovozu uvedený v článku 34 SFEU vztahuje na každé opatření členských států, které může, ať přímo, nebo nepřímo, skutečně, nebo potenciálně, narušit obchod v rámci Unie (rozsudek ze dne 18. června 2019, Rakousko v. Německo, C-591/17, EU:C:2019:504, bod 120).
- 81 Kromě toho opatření, i když jeho účelem ani důsledkem není méně příznivé zacházení s výrobky pocházejícími z jiných členských států, spadá pod pojem „opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezení“ ve smyslu článku 34 SFEU i tehdy, když brání přístupu výrobků pocházejících z jiných členských států na trh některého členského státu (rozsudek ze dne 18. června 2019, Rakousko v. Německo, C-591/17, EU:C:2019:504, bod 121).
- 82 V projednávaném případě není zpochybňováno, že zákaz uvádět na trh CBD legálně vyrobený v jiném členském státě v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, představuje opatření s účinkem rovnocenným množstevnímu omezením ve smyslu článku 34 SFEU.
- 83 Z ustálené judikatury však vyplývá, že takové opatření může být odůvodněno jedním z důvodů obecného zájmu uvedených v článku 36 SFEU nebo kategorickými požadavky. V obou případech musí být vnitrostátní ustanovení způsobilé zaručit uskutečnění cíle ochrany veřejného zdraví a nepřekračovat meze toho, co je k jeho dosažení nezbytné (rozsudek ze dne 18. června 2019, Rakousko v. Německo, C-591/17, EU:C:2019:504, bod 122).
- 84 Kromě toho omezující opatření může být považováno za způsobilé k tomu, aby zaručilo uskutečnění dovolávaného cíle, pouze pokud skutečně odpovídá snaze dosáhnout jej konzistentním a systematickým způsobem (rozsudek ze dne 23. prosince 2015, Scotch Whisky Association a další, C-333/14, EU:C:2015:845, bod 37).
- 85 Pokud jde o tvrzení Francouzské republiky, podle něhož je cílem její právní úpravy, jež zakazuje uvádět na trh výrobky pocházející z jiných částí rostliny konopí, než jsou vlákna a semena, ochrana veřejného zdraví v souladu s článkem 36 SFEU, je třeba připomenout, že zdraví a život člověka zaujímají první místo mezi statky a zájmy chráněnými Smlouvou o FEU a členským státům přísluší rozhodnout o úrovni, na které zamýšlí zajistit ochranu veřejného zdraví, a o způsobu, jímž má být této úrovni dosaženo. Vzhledem k tomu, že v jednotlivých členských státech se tato úroveň může lišit, je třeba členským státům přiznat prostor pro uvážení (rozsudek ze dne 19. října 2016, Deutsche Parkinson Vereinigung, C-148/15, EU:C:2016:776, bod 30).
- 86 Taková posuzovací pravomoc týkající se ochrany veřejného zdraví je zvláště důležitá, je-li prokázáno, že při současném stavu vědeckého výzkumu přetrvávají nejasnosti, pokud jde o určité látky používané spotřebiteli (v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Dánsko, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 86).
- 87 Vzhledem k tomu, že článek 36 SFEU stanoví výjimku z volného pohybu zboží v Unii, kterou je třeba vykládat restriktivně, je na vnitrostátních orgánech, které se tohoto článku dovolávají, aby v každé projednávané věci prokázaly s ohledem na výsledky mezinárodního vědeckého výzkumu, že jejich právní úprava je nezbytná k účinné ochraně zájmů uvedených v tomto ustanovení, a zejména že

uvádění předmětných výrobků na trh představuje skutečné riziko pro veřejné zdraví, které je třeba důkladně posoudit (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, body 87 a 88).

- 88 Rozhodnutí zakázat uvedení na trh, které ostatně představuje nejzávažnější překážku obchodu s výrobky legálně vyrobenými a uvedenými na trh v jiných členských státech, může být přijato pouze tehdy, pokud se skutečné riziko pro veřejné zdraví, které je namítáno, jeví jako dostatečně prokázané na základě nejnovějších vědeckých poznatků, které jsou k dispozici k datu přijetí takového rozhodnutí. V takovém kontextu je účelem posouzení rizika, které je členský stát povinen provést, posoudit stupeň pravděpodobnosti škodlivých účinků používání zakázaných výrobků na lidské zdraví a závažnost těchto případných účinků (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 89).
- 89 Členské státy musí při výkonu své posuzovací pravomoci v oblasti ochrany veřejného zdraví dodržovat zásadu proporcionality. Prostředky zvolené členskými státy se tedy musí omezovat na to, co je skutečně nutné k zajištění ochrany veřejného zdraví; musí být přiměřené takto sledovanému cíli, jehož by nemohlo být dosaženo prostřednictvím opatření narušujících obchod ve Společenství v menší míře (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 90).
- 90 Posouzení, které členský stát musí provést, by mohlo samozřejmě odhalit, že v tomto směru panuje na vědecké a praktické úrovni vysoký stupeň nejistoty. Takováto nejistota, která je neoddelitelná od konceptu předběžné opatrnosti, ovlivňuje rozsah posuzovací pravomoci členského státu, a odráží se tedy ve způsobu uplatnění zásady proporcionality. Za takových okolností je nutno připustit, že členský stát může v souladu se zásadou předběžné opatrnosti přijmout ochranná opatření a nemusí čekat na to, až se plně projeví skutečná a závažná povaha těchto rizik. Hodnocení rizika však nemůže vycházet z čistě hypotetických úvah (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 91).
- 91 Správné použití zásady předběžné opatrnosti předpokládá zaprvé identifikaci případných negativních důsledků navrhovaného použití výrobku, jehož uvádění na trh je zakázáno, pro zdraví a zadruhé důkladné posouzení rizika pro zdraví založené na nejspolehlivějších dostupných vědeckých poznatcích a nejnovějších výsledcích mezinárodního výzkumu (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 92).
- 92 Vyjde-li najevo, že je nemožné s jistotou určit tvrzené riziko nebo jeho rozsah z důvodu nedostatečných, nepřesvědčivých nebo nepřesných výsledků provedených studií, avšak pravděpodobnost skutečné škody pro veřejné zdraví, pokud se riziko materializuje, trvá, pak zásada předběžné opatrnosti odůvodňuje přijetí omezujících opatření, pokud tato opatření nejsou diskriminační a jsou objektivní (rozsudek ze dne 28. ledna 2010, Komise v. Francie, C-333/08, EU:C:2010:44, bod 93).
- 93 Je zajisté na předkládajícím soudu, aby posoudil s ohledem na judikaturu citovanou v bodech 83 až 92 tohoto rozsudku, zda zákaz uvádět na trh CBD legálně vyprodukovaný v jiném členském státě v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, je s to zaručit naplnění cíle ochrany veřejného zdraví a nepřekračuje meze toho, co je k jeho dosažení nezbytné. Soudnímu dvoru však přísluší, aby mu poskytl všechny informace nezbytné k tomu, aby ho při tomto posouzení vedl.
- 94 Pokud jde o posouzení otázky, zda je tento zákaz s to zaručit dosažení cíle ochrany veřejného zdraví, je třeba uvést, že v průběhu jednání vyšlo najevo, že uvedený zákaz nepostihuje uvádění na trh syntetického CBD, který má údajně stejné vlastnosti jako CBD extrahovaný z celé rostliny *cannabis sativa* a který by mohl být použit jako jeho náhrada. Je na předkládajícím soudu, aby ověřil tuto okolnost, která pokud by byla prokázána, by mohla naznačovat, že právní úprava dotčená ve věci v původním řízení není s to dosáhnout tohoto cíle konzistentním a systematickým způsobem.

- 95 Pokud jde o nezbytnost zákazu uvádět CBD na trh v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, je třeba uvést, že Francouzská republika není povinna prokázat, že nebezpečná vlastnost takového výrobku je totožná s vlastností omamných látek, jako jsou látky uvedené v seznamech I a II jednotné úmluvy. Nic to však nemění na tom, že je na předkládajícím soudu, aby posoudil dostupné vědecké údaje, které mu byly předloženy, aby se ve světle judikatury citované v bodech 88 až 92 tohoto rozsudku a s ohledem na úvahy uvedené v bodě 72 tohoto rozsudku ujistil, že tvrzené skutečné riziko pro veřejné zdraví není podle všeho založeno na čistě hypotetických úvahách.
- 96 S ohledem na všechny výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět tak, že články 34 a 36 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která zakazuje uvádět na trh CBD, který je legálně vyprodukován v jiném členském státě, v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, ledaže je tato právní úprava s to zaručit naplnění cíle ochrany veřejného zdraví a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné. Nařízení č. 1307/2013 a nařízení č. 1308/2013 musí být vykládána v tom smyslu, že se na takovou právní úpravu nevztahují.

K nákladům řízení

- 97 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiným vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (čtvrtý senát) rozhodl takto:

Články 34 a 36 SFEU musí být vykládány v tom smyslu, že brání vnitrostátní právní úpravě, která zakazuje uvádět na trh CBD, který je legálně vyprodukován v jiném členském státě, v případě, že je extrahován z celé rostliny *cannabis sativa*, a nikoli pouze z jejích vláken a semen, ledaže je tato právní úprava s to zaručit naplnění cíle ochrany veřejného zdraví a nepřekračuje meze toho, co je k dosažení tohoto cíle nezbytné. Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1307/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví pravidla pro přímé platby zemědělcům v režimech podpory v rámci společné zemědělské politiky a kterým se zrušují nařízení Rady (ES) č. 637/2008 a nařízení Rady (ES) č. 73/2009, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007, musejí být vykládána v tom smyslu, že se na takovou právní úpravu nevztahují.

Podpisy.